

25 bani Posta

Biblioteca Universității Cluj

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

Nr. 7916/1935.

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Prea Cucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor dreptcredincioșilor Creștini din reinviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului, har și pace dela Dumnezeu, Părintele Ceresc, iar dela Noi salutarea și binecuvântarea Noastră Arhierească.

„Astăzi Hristos în Vifleem din fecioară se naște. Astăzi cel fără de început se începe și Cuvântul se întrupează. Puterile ceriurilor se bucură și pământul cu oamenii se veselesc.“

(Catav. Nașt. Dlui. La laude).

Iubiții mei fii sufletești,

Iată cântarea bisericii, iată cuvintele de slavă pentru vestirea Nașterii Domnului!

În cel mai umil locaș de închinare ca și în mărețele Catedrale ale lumii creștine de pretutindeni răsună azi aceeaș urare, acelaș imn de slavă și închinare pentru Iisus, Fiul lui Dumnezeu născut în peștera săracă din Vifleemul Iudeii.

Iar credincioșii din toate țările, din toate neamurile, fără deosebire de rang sau vârstă, cu fețele senine, cu sufletele înviorate de o bucurie neobicinuită, îmbrăcați în haine de sărbătoare, umplu bisericile spre a se închina cu smerenie Aceluia, care a venit în lume spre mântuirea neamului omenesc.

„Astăzi Hristos în Vifleem din Fecioară se naște, astăzi Cuvântul se întrupează și puterile ceriurilor, pământul și oamenii se bucură și se veselesc.“

De nouăsprezece veacuri aceeaș cântare, acelaș răsunet străbate frământările și întunerecul neajunsurilor omenești, stăruind să reverse mângâiere și lumină în sufletele celor doritori de bine, pace și dreptate. Iar cei ce au primit cu însuflețire și dragoste această minunată veste, au avut parte de ajutor mai înalt, de harul și binecuvântarea dumnezeiască în toate întreprinderile și lucrările lor. Au crezut în Fiul lui Dumnezeu, în puterea Sa dumnezeiască, în rostul întrupării Sale pe acest pământ și cu această credință binefăcătoare în suflet au putut înfrunta greutăți, au biruit pe dușmani, au dobândit belșug și bunătate.

Nu mă îndoesc, iubiților, că și voi vă găsiți în acelaș gând bun, și aceleași simțiri curate și alese ca și creștinii cei buni și iubitori de Hristos din lume. Și pe voi praznicul cel mare al Nașterii Domnului vă găsește cu cugetele împăcate și inimile smerite spre a-l întâmpina cu supunere și dragoste pe Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume, întrupându-se din preacurata Fecioara Maria pe acest pământ, spre binele și fericirea oamenilor.

Căci ce rost ar avea o sărbătoare mare ca cea de azi în viața noastră zilnică, dacă noi am rămânea nesimțitori și fără de înțelegere față de însemnătatea ei?

Prăznuirea Nașterii Domnului ne cere fiecăruia dintre noi o deosebită pregătire, nu numai în ce privește înnoirea hainelor sau îngrijirea și curățirea caselor noastre, ci o pregătire lăuntrică, o înnoire a sufletelor noastre. Ne cere să-i pregătim „pruncului aducător de pace, dragoste și bunăvoință între oameni“ un locaș de adăpost în sufletele noastre mai curat și mai potrivit decât ieslea săracă a staulului din Vifleem.

Azi, când după atâtea veacuri de viață creștină omul s'a putut încredința ce minunat poate propăși cu credința și dragostea lui Hristos în suflet, această pregătire apare mai plăcută și mai înviorătoare.

Azi credinciosul creștin nu mai are nevoie, ca în alte vremuri, să se teamă a-și arăta credința sau dragostea sa față de Dumnezeu părinților și al străbunilor săi. Azi ceea ce ni se cere fiecăruia este să avem această credință și dragoste și să o dovedim în toată vremea cu vorba, cu purtarea și mai ales cu fapta noastră.

Sărbătorile mari, închinare proslăvirii Mântuitorului, cum este înainte de toate prăznuirea Nașterii Sale, sunt cel mai potrivit prilej ca să ne dăm sama întrucât cugetele și inimile noastre se pot ridica la înălțimea sărbătorii ce o petrecem.

Fiul lui Dumnezeu prin întruparea Sa în peștera umilă și săracă, n'a voit să desprețuiască bogăția și împrejurările unei vieți mai îmbelșugate. Nu, ci prin pilda de umilință și modestie ce ne-a dat-o, a voit să arete omului din toate timpurile, că și din cele mai umile și sărace împrejurări de viață poate răsări strălucire și lumină. Ba, de cele mai multe ori în viața popoarelor s'a putut cunoaște, că tocmai capetele cele mai luminate, conducătorii cei mai curajoși și cinstiți, oamenii cei mai harnici și de ispravă din rândurile păturii celei mai de jos s'au ridicat. Sărăcia deci nu este nici o rușine și nici o stare de batjocură. Sărăcia ca orice stare este nestatornică și trecătoare în viața omenească. Ea de obicei nu este o stare plăcută. Dar sufletul larg al creștinului bun va găsi și înțelegerea cuvenită față de cei împresurați de sărăcie, va găsi și mijloacele trebuitoare să le înlesnească traiul și să le înlăture neajunsurile. Și atunci cercetându-ne fiecare cugetele în aceasta Sfântă și mare zi să ne întrebăm am înțeles oare după cuviință rostul vieți noastre în lumina pildei ce ne-o dă slăvitul prunc Iisus prin nașterea Sa pământească? Pătruns'am noi cu adevărat învățătura sfântă, care ne-a lăsat-o unul dintre iubiții săi învățăcei și apostoli când zice: „Datori suntem pentru frați să ne punem sufletele, iar cel ce are bogăția lumii acesteia și vede pe fratele său având trebuință și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul“ (I. Ioan III. 16, 17.)

Vremile cari le trăim sunt stăpânite de atâtea zbuciumări și frământări primejdioase. Lumea zilelor noastre se zbate în neajunsuri și crize de tot felul. În țara noastră renumită prin bogăția pământului ei, iată că și ntr'o parte a ei, în Basarabia se găsesc înfometate oameni lipsiți de pâinea zilnică. Am îndrumat și din partea noastră o colectivă din care frații noștri să se poată împărtași și de modestul nostru sprijin.

Dar jertfa și dragostea noastră frățească, care se cuvine să fie pururea vie și gata spre ajutor și mângâiere, a fost oare

la înălțimea cuvenită? Această întrebare să și-o pună deopotrivă cetățeanul cărturar și înstărit, cu retribuțiuni bogate din bugetul statului, sau comerciantul și meseriașul cu câștiguri frumoase din munca și întreprinderile ce le slujește cu credință în lumea orașelor, ca și muncitorul cu palmele sau plugarul neobosit din lumea satelor și cătunelor noastre.

Răspunsul la această întrebare, dacă se va da cinstit, vom vedea că nu va fi îmbucurător. Dragostea noastră de frate nu a fost vie, n'a dat roadele binecuvântate, pe cari eram îndreptățiți să le așteptăm. Ea a lipsit din multe suflete creștine.

Să ne mirăm atunci că suferim lipsuri și greutăți în gospodărie, în familie, în stat și pretutindenea unde se vede mișcare și muncă în aceasta țară?

Nu dragii mei! Pe ură, răutate, dușmănie, pizmă și desăvârșită lipsă de dargoste creștinească, nu se poate întemeia nimic trainic și folositor în lumea aceasta.

Mântuitorul Hristos ne-a deschis și ne-a arătat calea, care duce la fericire și izbândă. El ne-a spus: „Iubește pe aproapele tău ca însuși pe tine“ (Mat. XXII. 38), „iar tot cela ce ascultă cuvintele mele și le face pe dânsele, asemenea este omului ce și-a zidit casă și temelie ei a pus-o pe piatră, încât revărsare de ape făcându-se și lovindu-o nu o pot clinti din loc“ (Luca VI. 47, 48).

Dragostea de Dumnezeu este cea mai mare poruncă din Lege, dar dragostea față de aproapele este asemenea acesteia și tot cel ce o va împlini cu sfințenie între semenii săi, între frații săi de un neam și de o lege, va fi ajutat în cea mai largă măsură propășirea sănătoasă atât a intereselor sale, ca și bunăstarea și trăinicia țării și neamului, din care face parte.

Iată, iubiților mei fii sufletești, una din cele mai luminoase povești ce se desprinde pentru toți mărturisitorii credinței lui Hristos, de câte ori Biserica prăznuiește pomenirea Nașterii Sale.

Hristos, Dumnezeu dragostei, păcii și al bunei învoiri între oameni își face iarăși intrarea Sa în lume, în lumea păcatului, a rătăcirilor, a suferințelor, a patimilor și neajunsurilor de tot felul.

Luați aminte, frați creștini, harul dumnezeesc bate iar la poarta inimilor voastre, să vă mângăe, să vă ajute, să vă întărească puterile și să vă lumineze mințile, — primiți-l cu toată căldura și dragostea sufletelor voastre.

Asemenea Apostolului vă îndemn azi ca și în trecut: „Nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci vă schimbați într-o înnoire a minții și a cugetelor voastre, cunoscând care este voia lui Dumnezeu și îndeplinind-o pe ea; întru nădejde bucurându-vă, întru necaz răbdând, urând răul și apropiindu-vă de lucrul cel bun, dragoste nefățarnică având, bucurați-vă cu cei ce se bucură și plângeți cu cei ce plâng, nimănui răul cu rău răspălând, ci făcând purtare de grije de cele bune înaintea tuturor oamenilor“ (Rom. XII. 2, 9—17).

Iată taina dobândirii binelui și a fericirii voastre și a copiilor voștri în aceasta viață. Ascultați și urmați cu sfințenie aceasta povață. Plecați-vă cu smerenie în fața altarelor sfinte, de unde pornesc aceste îndrumări binefăcătoare și oricâte primejdii și nenorociri s'ar abate asupra voastră, le veți înfrunta cu tărie și fără de teamă.

Nici foametea, nici potopul, nici războiul și nici oricare altă nenorocire îngrozitoare nu va fi în stare să vă doboare și să vă nimicească. Așa ne învață pilda mucenicilor creștini din toate timpurile, așa ne învață pilda străbunilor și părinților noștri din veacurile de urgie, ce le-au străbătut înfruntând schingiuri, temnițe, foc și sabie din partea stăpânilor impilatori.

Credința tare și neclintită în Dumnezeu și ajutorul Său mai înalt i-a mântuit din toate nevoile și, aceeaș credință strămoșească vă va mântui și pe voi.

Dorința mea, a Arhipăstorului vostru, este și 'n această mare și slăvită sărbătoare, să vă întoarceți mai mângăiați și mai întăriți în suflete pe la casele voastre. Sămânța bună răspândită azi prin glasul slujitorilor sfintelor noastre altare să gă-

sască pământ bun și roditor în inimile voastre. Să ne putem bucura cu toții, fiii aceluiși neam, de roadele binecuvântate ce se vor culege din belșug la vremea sa și cari să ne ajute a ne susține și înălța neamul și țara la starea fericită, de care se cuvine să aibă parte pe urma jertfelor nemăsurate ale înaintașilor noștri.

În acest înțeles, vă urez, ca sfintele sărbători să le petreceți în pace, reculegere și mulțumire sufletească.

Iar „Fiului celui fără de stricăciune născut mai înainte de veci din Tatăl și mai pe urmă din Fecioară fără de sămânță, lui Hristos Dumnezeu să-i strigăm: „Cel ce ai înălțat cornul nostru, sfânt ești Doamne în veci“ (Cânt. Nașt. Domnului). Amin.

Cu binecuvântare Arhierescă, al vostru de tot binele voitor

NICOLAE, Episcop.

Dat în reședința noastră Episcopescă la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos din anul 1935.

TAINA DIN BETLEEM

Ce bucurie negrăită coboară în inimile noastre astăzi, minunata sărbătoare a nașterii lui Iisus Hristos!

Căci ea este marea solie divină, pe care cerul a trimis-o pe pământ spre a salvă umanitatea din osânda cumplită, la care se condamnase singură prin neascultare și trufie.

Mii de ani de suferință și rătăcire, au întunecat viața omenească, trecând-o prin tragedii amare și catastrofe zguduitoare, cari păreau cu atât mai nesfârșite, cu cât renegarea inițială a Ziditorului își împrăștia mai frenetic otrava în luturile coplesite de hedonismul concepțiilor păgâne. Păcatul original rupsese brusc sfânta comunitate cu Cel fără de început, sensul înalt al vieții cu spiritualitatea ei de-o puritate serafică dispăruse, luându-i locul noaptea pustiurilor grele și ucigătoare.

În mijlocul acestei imense pătimiri morale, veni, la plinirea vremii, dumnezeescul craie al mântuirii, ca să vestească tuturor harul iertării și împăcării cu Domnul țării necuprinse. Și el, Iisus cel din veac, s'a pogorât atunci din cer pe pământ, spre a se întrupa din Duhul sfânt și din Fecioara Maria, și a fi om ca noi. Dar fără păcat; pentru ca să poată răscumpăra prin jertfa lui de sânge păcatele noastre.

Ce naștere unică în modestia ei măreată! Taina din Betleem s'a arătat oamenilor în umilința ieslei dobitoacelor, străjuită de uimirea păstorilor neștiutori, și vestită în noaptea înstelată de sublima simfonie îngerească: „mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pre pământ pace și între oameni bunăvoire!“

Se împlinea astfel cea mai mare din prorociile cuprinse în Sfintele Scripturi, așteptată cu atâta înfrigurare, de-alungul veacurilor, de către neamurile

cari aveau o credință. Și cu drept cuvânt.

Dela covârșitorul act al creațiunii nu s'a înregistrat în istorie un eveniment, atât de gigantic ca acesta al nașterii Fiului lui Dumnezeu, fixat ca piatră de despărțire între două epoci imense, spre a schimba din temelii toată evoluția lumii. Semnificația lui se desprinde limpede din mesagiul îngerului către păstori: „nu vă temeți, căci iată binevestesc vouă bucurie mare care va fi pentru tot poporul: că în orașul lui David astăzi vi s'a născut un Mântuitor, care este Hristos Domnul.“

„Un Mântuitor“, iată ce așteptau popoarele, bătute de toate valurile îndoielilor și des-nădejdelor. Imaginea raiului se pierduse aproape cu totul din conștiința omului, și nici civilizațiile strălucite, nici filosofia cu speculațiile ei savante, grefate pe plăcerile vieții, n'au fost în stare să restabilească echilibrul perfecțiunii morale, după care însetau sufletele răvășite. Eră, în adevăr, o mare răscolire lăuntrică, ce sfâșia existențele colective și individuale, împingându-le spre abisurile nefinței. În vuetul acestei prăvăliri fatale a răsunit de-odată cântecul mântuitor al Nașterii, spre a-și întinde ecurile ei divine prin toate ungherele disperărilor umane. În besna tristeții universale „a răsărit lumii lumina cunoștinței.“ Iisus a venit să lumineze cărările vieții și să ne redea iarăș nemurirea pierdută, împacându-ne cu Dumnezeu.

Cât de uriașă era această misiune în rosturile ei supreme, cu neputință a fi înțeleasă pe deplin de sbuciumul muritorilor. Tatăl „a dat pe singurul său Fiu, pentru ca ori cine crede în el să nu piară, ci să aibă viața vecinică.“

Și a început atunci evanghelia izbăvirii, cu doctrinele ei

noui, ce răsturnau înțelepciunea veacului, cu minunile fără număr, ce zguduiau mulțimile ascultătoare, până la drama de pe Golgota, cu sângele ispășirii și gloria Învierii. Totul s'a desfășurat ca într'un film de concepție genială și realizare uluitoare, stârnind marea furtună a sufletelor cu entuziasme delirante și împotriviți răstignitoare. Pentru că Iisus, cel născut în scuticele sărăciei, nu venea ca un stăpânitor al aspirațiilor pămâtenes, ci ca un împărat al îndurării cerești, exprimată în iubire. Ea era ușa prin care se deschidea ori cui împărăția lui Dumnezeu. Iubirea Domnului și iubirea semenului, îmbrățișând în razele ei calde chiar pe dușmanii noștri, — iată ce propoveduia Fiul Mariei din Nazaret. Dar această iubire de esență sfințitoare, nu-i cu puțință decât printr'o naștere din nou, așa cum îi răspunde Iisus lui Nicodim, mai marele Fariseilor. O naștere spirituală, cum ne-o tâlmăcește Pavel în scrisoarea către creștinii din Efes: „să vă desbrăcați de omul cel vechiu care se strică după poftele înșelătoare și să vă îmbrăcați în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu.“ O doctrină a iubirii cu aspecte atât de generoase, potrivnică legii talionului, și care știe să se ridice la fapta iertării față de oricine, realizând astfel idealul frăției desăvârșite, era de sigur o doctrină menită să schimbe radical

Nașterea Domnului.

fața lumii, și să aducă înălțarea ei spre slava vecinicii desrobitoare.

În ceasul suferințelor, când se pregătea pentru jertfa sângeroasă de pe Cruce, Hristos ținu să fixeze înc'odată în conștiința lumii testamentul cel mare al întrupării sale: „vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții, cum v'am iubit Eu.“

În căldura potolită a căminurilor noastre, când sufletele românești vor vibra de armonia duioaselor colinde străbune, să ne gândim stăruitor la această strălucită semnificație a minunii din Betleem.

Și cuceriți de vraja ei eternă, să cântăm fericiți, imnul de glorie:

Hristos să naște măriți-l,
Hristos din ceruri întimpinați-l.

I. M.

NAȘTEREA DOMNULUI

Multe minuni a arătat Dumnezeu oamenilor, pentru a-i determina să se lapede de pornirile lor pământești, și a-i împăcă cu ceriul. Cea mai mare și mai inexplicabilă minune rămâne însăși nașterea Fiului lui Dumnezeu, pogorârea Lui în rândul oamenilor. Desigur ar fi putut veni pe pământ ca un mare împărat, și să subjuge conștiințele omenești prin forță și teroare.

În planul dumnezeiesc a fost însă altfel orânduit. Pedepse trimisese Dumnezeu destule pe pământ, dar îndreptarea nu fusese statornică. Daruri mărunte încă dăduse omului, și în loc să-l îndrepte s'a îmbuibat. A trebuit deci, să vină însuși Fiul lui Dumnezeu, să se facă om, și să ne arate cum trebuie să fie omul adevărat.

Pentru aceasta Dumnezeu creatorul a trebuit să îmbrace forma creaturii sale, Fiul lui Dumnezeu, de o natură cu Tatăl, atotputernic, atotștiutor, etern, neschimbat și fără de suferinți, a îmbrăcat corpul neputincios de copil neștiutor, plâ-

pând și muritor și s'a așezat în ieslele dobitoacelor. Cine a mai văzut sau cine a mai auzit ca aceeași ființă să se nască din veci din Tatăl fără de mumă, și în urmă în timp din mumă fără de tată? Cine a mai auzit ca cel nou născut să fie mai vechi ca toate începuturile? Atotputernicia dumnezeiască s'a îmbrăcat în scutece și a fost purtat pe brațe. Cel ce a întemeiat ceriul și pământul n'a găsit loc de odihnă, decât în peștera dobitoacelor. Pruncul muritor și schimbăcios a fost totodată Dumnezeu atotputernic și nemuritor.

Aceasta este taina adâncă și sfântă a harului divin.

Toate acestea s'au făcut, numai pentruca oamenii să cunoască îndurarea nemărginită a lui Dumnezeu, și să se îndrepte înființând pacea pe pământ, cum se cuvine unor frați dela același părinte.

Pentru aceasta coboră Dumnezeu pe pământ căutând oia cea perdată, pentru aceasta pace caută să îndrepte pe cei păcătoși, să ridice pe cei căzuți,

să ne sloboadă din jugul răutăților. Vine să omoare neștiința și trândăvia intelectuală, să deie curaj celor în desnădejde. Vine pentru răscumpărarea și mântuirea noastră. Prin nimic nu se arată mai lămurit și mai minunat puterea fără de margini a lui Dumnezeu, dragostea sa nețărmurită, taina adâncă a dreptății sale eterne și înțelepciunea sa, decât că a mântuit neamul omenesc prin suferințele pământești ale Fiului său.

Prima mărturie a puterii dumnezeiești este însăși crearea acestei lumi. A fost necesară o putere infinită să creieze atâtea vietăți, să creieze aceste mari și minunate lucruri din nimic, cu un singur cuvânt. Mai mult s'a arătat însă puterea lui Dumnezeu în întruparea sa. Alta este strălucirea dumnezeiască în Fiul lui Dumnezeu, decât în alte lucruri din lume.

Dumnezeu, pentru a îndrepta pe oameni, s'a folosit în cursul vremii de toate mijloacele accesibile lor. Prin depravarea luditei și a Deborei a căutat să nimicească dușmanii binelui, prin glas de trâmbiță doboară zidurile Ierihonului, un băț îi pune lui Moisi în mână și îl

scapă pe el și poporul său din sclăvie. Pe David îl trimite cu o praștie înaintea uriașului Goliat.

Prin astfel de fapte mărunte a strălucit puterea lui Dumnezeu. În întruparea Fiului său însă a găsit cel mai puternic mijloc de a învinge în noi pe sumețul Goliat, pe Faraon cel asupritor și perzător de suflete, pe Holofernes cel ateu, fără de Dumnezeu, pe satana, păcatul, și toată stricăciunea lumii.

Sărbătoarea nașterii sale pământești este învingerea virtuții creștine asupra tuturor acestor păcate. Ea este cea mai însemnată sărbătoare a noastră a creștinilor, sărbătoarea bucuriei. Și, dacă a fost pentru noi sărbătoarea bucuriei în mijlocul prigoanelor milenare din trecut, este și acum sărbătoarea noastră în mijlocul învingerii și a biruinței. Nici o sărbătoare a creștinismului nu stârnește atâtea entuziasm și însuflețire, decât această noapte plină de cântece și colinde, de daruri și de îmbrățișări creștine. Cei ce se numesc fericiți pe acest pământ n'o pot gusta în toată splendoarea ei. Cei umili, cei oropșiți, cei cari nu mai au prieteni decât pe unul Dumnezeu, aceia ne-ar putea spune câte nădejdi de mântuire și scăpare, le trezește în minte și în suflete această sfântă zi, cu ceriu mai senin și cu atmosferă mai curată.

Dr. VASILE SAVA

„Iar ei ascultând pe împăratul, au plecat și iată steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra, unde era pruncul. Și văzând ei steaua s'au bucurat cu bucurie mare foarte. Și intrând în casă au văzut pe prunc împreună cu Maria mama lui, și deschizând vistierile lor, i-au adus lui daruri, aur, smirnă și tămâie.“ Mateiu, 2, 9—11.

CRĂCIUNUL

„Și Cuvântul s'a făcut trup și s'a sălășluit între noi și am văzut mărirea lui (mărire ca a unuia născut din Tatăl), plin de dar și de adevăr.“ Ioan 1, 14.

Păcatul fixează o barieră de netrecut între cer și pământ. Dincolo rămâne viața perpetuă, fericirea adevărată, aci se înstăpânește puterea morții cu întreg cortegiul ei de suferințe. Omul de bună voie, printr'un gest de inconștiință, se încadrează într'o lume inproprie ființei lui integrale, pentru ca dela naștere până la moarte să se dorească după lumea de dincolo, lumea cerească, lumea fericirii. Fiecare act rațional al străduințelor lui poartă pecetea acestei dorinți adânci. Este indiferent caracterul acestor acte, indiferent rezultatul; impulsul

care le determină, le însuflește, ne interesează. N'a fost om în lume, care să nu năzuiască spre fericire, să nu lucreze pentru fericire. Dacă felul cum e concepută fericirea diferă, are a se mulțumi multiplelor concepții de viață. De observat, felul unei concepții de viață, ca rezultat al trăirii interne individuale, este cea mai autentică măsurătoare a adâncirii omului în lumea păcatului, sau ridicarea lui spre lumea desăvârșirii. Însă chiar și cele mai inferioare concepții de viață, deschid ici colo câte un colțșor de cer.

Păcatul a smuls pe om din lumea originii lui, l-a aruncat într'o lume ce-l întinează, a întunecat chipul dumnezeirii în

sufletul lui, însă n'a putut să-i rupă din suflet dorul după lumea din care a fost luat. Acest dor persistă cu îndărătnicie și acolo unde s'ar părea, că puterea întunerecului e atotstăpânitoare. Dorul după fericirea pierdută este firul invizibil, ce leagă cele două lumi. Pe această punte însă nimeni nu poate trece în lumea cerească. Nu există acțiune omenească, care să poată satisface jicnirii aduse dumnezeirii prin păcatul strămoșesc.

Singura punte de trecere, determinată numai de iubirea de oameni a dumnezeirii este fixată prin trimiterea fiului său în lume. Momentul stabilirii acestei legături întrerupte între cer și pământ, accesibilă oricărui muritor, este momentul incarnațiunii lui Dumnezeu-fiul. În istoria omenirii această zi cu nimic nu poate fi egalată. De acum razele binefăcătoare ale luminii cerești, pătrund prin impenetrabilul întunec al lumii păcatului până în adâncul sufletului. A voi este de ajuns, ca această lumină să ne călăuzească spre mult dorita fericire. De acum puterile întunerecului numai prin lașitatea noastră, ne mai pot stăpâni.

Este această zi, o zi de bucurie. Ceeace pentru sclav e ziua desrobirii, pentru omenire este ziua nașterii pruncului Iisus în peștera din Betleem.

A coborât Dumnezeu numai temporal între noi? Numai pe o clipă ni s'a deschis cerul, pentru ca privind măreția lui, să-l dorim și mai mult?

Nu. Dumnezeu omul s'a sălășluit între noi. Continuă a trăi în biserică sa cea întemeiată în lume. Ziua bucuriei trebuie să umple secolele și milenii. Împărăția mesianică, preludiul fericirii eterne, ființează între noi. Nimic nu ne împiedecă, a fi cetățenii ei.

*

Realitatea vieții contimporane pare a desmînți acest adevăr. Vădit lucru Hristos pare

a nu fi între noi. Rătăcitori suntem în viață, ca și înainte de venirea lui. Aceleași patimi ne sbuciumă, aceleași acțiuni detestabile ne caracterizează. Virtuțile nu sunt regulă ci excepții singurite, apariții în largi răstimpuri. Nu este în stare condeiul să întipărească pe hârtie adâncul suferințelor zilelor noastre.

Dar Hristos este totuși între noi. Aspectul vieții îl dă suprafața, realitatea este mai greu descifrabilă. Hristos trăește și activează și în casa bogatului și a săracului. Glasul lui cu putere de tunet ne anunță vestea cea bună a mântuirii. Au nu cuvintele lui sunt tălmăcite tuturor în altarele de închinăciune? Au nu-l auzim neîntrerupt sfătuindu-ne prin glasul conștiinței? De ce spunem că nu este între noi? Nu spunem, acest lucru, și dacă o spun unii, minciună vorbesc. Ci faptele noastre spun acest lucru. Ori ele nu sunt dependente de Hristos, ci de noi înșine. Noi îl gonim din mijlocul nostru. Ce lipsă de logică.

Ne-am dorit atât după libertatea din păcat, după o viață superioară, după fericire, după perfecțiune, ne dorim și astăzi încă, iar când Hristos venind între noi să ne îndrume, să ne dea putere de-a ajunge aceste bunuri, activăm după comandamentele păcatului. Vine salvatorul și prietenul nostru între noi și totuși ascultăm de dușmanul nostru. Da, acest dușman a pătruns adânc în cele mai intime fibre ale vieții, speculează ori-ce slăbiciune proprie naturii noastre fizice, deservindu-și interesele. Noi n'avem tăria să-i opunem rezistență, că ușor e drumul ce duce la peire, și strâmtă e poarta și îngustă cărarea celor drepti. Ușurința momentului, ne încarcă viitorul cu greutate, suferințe și peire. Am obicinuit privirea noastră să nu treacă dincolo de clipa prezentă.

Dorim să beneficiem de bu-

nurile cerului, fără de această dorință însăși existența noastră nu este justificată, atunci să fim consecvenți să avem și tăria a voi, și activă pentru realizarea acestei dorințe.

Sărbătorirea în fiecare an, a zilei când Cuvântul trup s'a făcut, deci trebuie să aibă o importanță semnificativă. Într'adevăr este un avertisment pentru toți câți n'am înțeles rostul venirii fiului lui Dumnezeu în lume. Ne pune înaintea ochilor sufletești două lumi: lumea păcatului și lumea desăvârșirii. Rechizitorul intim al faptelor din trecut ne spune cărei lumi aparținem. E un moment deciziv; putem urmă trecutului, atunci plin de tristețe Hristos se întoarce dela poarta închisă a sufletului, voim îndreptarea, ne străduim pentru ea, Hristos in-

tră triumfător în suflet, iar bucuria și pacea se revarsă din sferele cerești peste noi.

Zilele de repaus, convenirile cu prietenii, hainele de sărbătoare, belșugul în mâncări, veselie generală sunt numai oglinda înșelătoare a bucuriei Crăciunului. Toți câți numai astfel înțeleg a primi pe Dumnezeu, se amăgesc într'o bucurie vremelnică, de pământească calitate, căci Dumnezeu nu poate pătrunde în sufletul lor.

Fericiți cari pătrund adânc semnificație a sărbătorii. Pentru ei începe o lume nouă.

Sărăcia, boala, sau alte neajunsuri îi pot lipsi de bucuria belșugului și veseliei, nu însă de bucuria cerească, că Dumnezeu a intrat în sufletul lor.

Al acestora este Crăciunul.

Prof. L. G. MUNTEANU

„Astăzi s'a născut nouă Mântuitor...”

de Prof. A. BUZDUG

Ni se pune întrebarea că în noaptea sfântă a celui dintâi Crăciun, era fericită lumea, când ingerul a adus vestea îmbucurătoare: „Astăzi s'a născut vouă Mântuitor?” O, nu! Aceasta o cunoaștem din promisiunea rostită: „Nu vă temeți, că vă vestesc bucurie mare!” Dumnezeu chiar pentru aceea a trimis pe pământ pe Fiul Său Cel Sfânt, pentru ca să aducă cuvânt de mângâiere inimilor întristate și să ridice pe cei desnădăjduți. Așa răsună și azi cuvântul de bucurie de Crăciun. Întrebarea e numai aceea, că oare noi înțelegem și suntem gata a primi pe Acela, care a venit să mântuiască lumea?

Crăciunul și îndeosebi acest Crăciun pe care îl prăznuim acum, ne prezintă într'o lumină zguduitoare multe și dureroasele mizerii ale vieții. Cine este între noi, care să nu simtă o oboesală istovitoare și dogorătoare? „Înzădar toți.” „Viața e îngrozitoare — sunt cuvintele ce răsună de pe buzele unui scriitor modern timid — ea ne duce unde vrea și nu noi o facem așa, cum vrem.” Dar unde e puterea aceea, care să ne ridice și să ne îndemne la muncă? Unde să căutăm această putere? În noi înșine? Cu cele mai bune nizuinți cădem fără de putere la pământ și din inimile noastre răsună dureroasa recunoaștere: „Avem voință spre bine, dar ne lipsește puterea de a-l săvârși.” La oameni? Oh! oamenii se luptă grozav între oală și în această luptă caută mai mult să se nimicească unul pe altul, decât să se ajute. Dela alte vremi, dela schimbarea referințelor? Dar ce ajută, dacă numai împrejurările externe se

schimbă, căci oamenii... oamenii cei vechi rămân, cu vechea lor ură, rivalitate, invidie? În lumea aceasta tristă ca un glas de clopot răsună cuvântul ingerului: „Astăzi s'a născut vouă Mântuitor.” O, dacă am ști aprecia acest cuvânt așa cum trebuie, și am simți că această făgăduință este singura noastră evanghelie. Dacă am înțelege, că singur El poate să ne dea și putere ca să ne smulgă din întunericul păcatului și desnădejdiei, precum odinioară a ridicat pe Saul și numărul nesfârșit de sfinți.

Demult s'a întâmplat, ce vă istorisesc și anume în acele vremuri, când creștinismul a trecut din Islanda în Anglia. Regele stătea într'o sală mare cu supușii săi și se sfătuiă, că să primească el dinpreună cu poporul legea cea nouă, sau nu? Deslegarea a dat-o cuvintele unui tânăr cavaler: „Domnul meu și stăpânul meu, se poate întâmpla, că noi pe când stăm în această sală în jurul focului și afară e ploaie, zăpadă și viscol, o pasere să intre prin ușa lăsată deschisă; pe un moment flacăra focului o luminează, dar apoi în celalalt moment sboară și se pierde. Așa este și viața noastră ca a paserii. Se ridică din ființa întunericului, pe o clipă o înconjoară lumina vieții, ca apoi din nou să dispară în noapte. Noapte îndărăptul nostru — noapte înaintea noastră. Deoarece așa cred — o rege — că această lege nouă ne poate da oarecare lumină cu privire la noaptea din jurul nostru, dar îndeosebi cu privire la noaptea dinaintea noastră, atunci noi trebuie să o primim.”

Iisus e Mântuitorul nostru. El poate să ne spună ceva. Un

DE CRĂCIUN...

*Cad fulgi încet și liniștiți...
În curtea noastră și 'n grădina
Parc'a sosit din Răsărit
O lungă dâră de lumină.*

*Încet apare luna plină
Deasupra Dealului cu vie,
Aduce satului lumină
Și sufletelor bucurie.*

*În partea satului din sus
Trei copilași ca altădată
Vestesc venirea lui Iisus
Cu „O, ce veste minunată.”*

*În casa noastră dela sat
S'a coborât cucernicia,
Pe fața mamei s'a lăsat
Evlavia și bucuria.*

*Încet așa cum noaptea vine
Vin vestitori din răsărit...
— Colindători cu traiste pline —
Și pomii parc'au înflorit.*

*Dela fereastră 'ncepe-acum
Duios să tremure-o colindă,
Niște fet'țe-așteaptă 'n drum
Să între copilași 'n tindă.*

*Le împarte mama rând pe rând
Colaci frumoși și mere moi...
...Privind la ei mi-am zis în gând:
De ce nu pot să merg cu voi...?*

TEODOR CICEU

*„Iisus Hristos a venit în lume ca
să mântuiască pe cei păcătoși, dintre
cari cel dintâi sunt eu.”*

Timotei 1, 15

cuvânt de mângâiere, de încurajare, de mântuire. „Eu dela Tatăl am venit și merg la Tatăl.” — Aceea o voiesc, că unde sunt eu, și voi să fiți.” Prin Dumnezeu dar la Dumnezeu. De aceea să alergăm și împreună cu cântărețul iubirii creștine să-l rugăm, zicând:

„Știutorule de inimi,
Ia aminte spre cel rău;
Tinde-mi mâna nevăzută
Dintru sfânt locașul tău,
Și mă smulge ca pe vameș,
Din cumplitul meu păcat,
Căci la tine mântuirea
Și limanul meu îl cat.
Amin.”

(Vlahuța).

COLINDĂ VECHĂ

În orașul Vifleem,
Veniți, boeri, să vedem,
Că astăzi ni s'a 'mplinit
Prorocirea de demult:
Că se va naște Hristos
Mesia, cap luminos,
Din fecioara Mariam,
Și din neamul lui Avram.
Din sâmbânța lui David,
Din Duhul sfânt zămislit.
Trei crai dela răsărit,
La 'nchinare au venit,
Daruri scumpe aducând
Și cântă Hristos cântând:
— Culcă-te 'mpărat ceresc
În sălaș dobitoicesc;
Te culcă pe fân uscat,
De ingeri înconjurat;
Craii te vor lăuda
Și mărire îți vor da.
Slavă, întru cei de sus,
Și pace pân' la apus.

GÂNDURI DE CRĂCIUN

Prăznuirea Nașterii Mântuitorului lumii, ar trebui să ne reamintească și mai ales să adâncească în conștiința noastră, reînnoirea și minunatele schimbări spre bine, aduse în toate domeniile vieții omenești de creștinism. „După roade îi veți cunoaște” a spus Mântuitorul ucenicilor Săi, cu privire la profeții mincinoși, cari induceau omenirea în eroare prin vorbele și faptele lor lipsite de rod binefăcător. Or creștinismul a dat și dă numai rod bun, pretutindeni unde principiile sale sunt puse la temelia înfăptuirilor omenești.

În primul rând a înfăptuit ceea ce nu putuse face întreaga filosofie veche. A înfrânt adică falsa credință religioasă, în toată variata ei gamă de manifestare: politeism, panteism, dualism, — și a sădit deodată cu cunoașterea unicului Dumnezeu adevărat, și cunoașterea și practicarea adevăratei religii mântuitoare. Omul, care gema sub greutatea păcatului, săvârșit în voie și sponzor de tot felul de suferinți, a fost eliberat și pus în situația de a-și putea ajunge scopul pentru care a fost creat.

Și religiunea creștină — în contrast cu vechea filozofie — devine bunul comun tuturor oamenilor, de orice condiție socială, culturală sau națională. Egoismul strâmt, producător de ură și dușmănie, care în vechiul păgânism separa popor de popor, om de om, a fost biruit de iubirea creștină, așezată la temelia universalei împărății duhovnicești, întemeiată de Cel ce și-a dat viața pentru mântuirea lumii.

Dar roadele creștinismului nu trebuie privite numai sub aspect religios, căci sufletul omenească a fost primenit în toate ascunzișurile și săltat la realizări de care nu era capabil mai înainte. Propovăduitorii creștinismului s'au dovedit destoinici

conducători ai omenirii în toate domeniile vieții umane. Cultura și civilizația omenească, luând directive și putere din izvorul nesecat al puterii spirituale creștine, cunosc epoci de clasică înflorire și cu adevărat binefăcătoare pentru întreaga dezvoltare a neamului omenească. În umbra și sub ocrotirea bisericii creștine iau ființă nenumărate școli risipitoare ale întinericului neștiinței. În acestea își au începutul chiar și universitățile de azi. De altfel însăși istoria culturală a poporului nostru e probă evidentă, pentru ceea ce a realizat în acest domeniu biserica ortodoxă.

Iar sub aspect moral, omenirea, putem spune, a fost complet renăscută prin apariția și răspândirea creștinismului. Numai curat adevăr conține afirmarea, că omul a devenit și este „om”, numai impropiindu-și și aplicând principiile moralei creștine.

Subliniate trebuie apoi și binefacerile de ordin social.

Puterea politică în vechiul păgânism era absolută și fără margini. Creștinismul deoparte a limitat-o, în favorul libertății personale a omului, căci menirea lui, după concepția creștină, se ridică peste stavilele puse de state, timp și lume, — iar de altă parte a întărit-o, sporindu-i autoritatea prin doctrina despre origina divină a stăpânilor, și despre ascultarea datorită acestora pentru Dumnezeu.

Apoi prin învățătura despre egalitatea tuturor oamenilor în fața lui Dumnezeu și prin porunca iubirii aproapelui, a îndulcit enorm contrastul dintre diferitele stări sociale, peste care păgânismul nu se putea ridica. Condamnarea principială și treptata desființare a sclăviei este rodul exclusiv al religiei creștine. — Femeia, aflată în situație ades inferioară sclavilor, a

fost ridicată la demnitate egală cu cea a bărbatului, iar familia, prin condamnarea poligamiei, așezată în toate rosturile ei firești și conforme planului divin.

Venind apoi să „slujească și nu să i se slujească”, și săvârșind însuși diferite lucrări în casa părintească, Mântuitorul a risipit și vechea concepție falsă despre muncă. Căci până atunci, munca era socotită ca ceva rușinos și nedemn de omul, ce se respectă. Hristos a nobilitat-o. Doar munca, după concepția creștină, e un medicament și împotriva păcatului, e școala răbdării, izvorul meritului și mijloc pentru ajutorarea celor nevoiași. — Sărăcia în păgânism era motiv de dispreț. Or creștinismul a intervenit energic tocmai în favorul celor nevoiași și părăsiți, prin porunca despre iubirea aproapelui și datoria de a-l ajuta. Și de fapt, toate insti-

tuțiile de binefacere, care alină din plin suferința trupească și sufletească, s'au înjghebat din inițiativa și sub ocrotirea bisericii creștine. Spitalele, azilele, întreaga asistență socială, sunt rodul principiilor propovăduite de creștinism.

Dar binefacerile creștinismului nu pot fi nici cel puțin schițate, în câteva propoziții, căci le întâlnim la tot pasul. E bine însă să le recunoaștem, și mai ales să luăm imbold, acum când prăznuim Nașterea Celui ce le-a revărsat asupra omenirii, de a desface rosturile vieții noastre pământești de uci-gătorul materialism, ce ne asal-tează mereu, și să ne gândim și la ceea ce va urma dincolo de mormânt, căci pentru acea viață, ne-a dat Mântuitorul prin jertfa de pe cruce, binefacerile creștinismului și în această viață.

Prof. O. BUCEVSCHI

Cuvântarea P. S. Episcop Andrei Mager al Aradului, cu ocaziunea alegerii sale.

„Dumnezeu mi-e martor că n'am răvnit această episcopie. Nu am cerut votul nimănu. Dar dacă așa a fost rânduit în planul lui Dumnezeu ca sarcina ei să cadă pe umerii mei, îmi plec genunchii cu frică și cutremur, știind că „avem comoara aceasta în vase de lut — precum a spus apostolul Pavel, — ca să se învedereze că înălțimea puterii este a lui Dumnezeu, iară nu dela noi”. (II. Cor. 4, 7) și zic: „Iată, Doamne, robul Tău, lucrează prin mine.”

În fața sarcinei ce mă așteaptă ca ierarh, îmi cercetez zestrea sufletească. Întorcându-mi privirea îndărăt îmi apar din trecut ca niște aripi ocrotitoare: umbra tatălui meu, fost preot și luptător național și un șir neîntrerupt de preoți, ascendenți după tată și mamă. Mă simt înconjurat numai de figuri procești, ce-mi spun că în familia noastră nu s'a stins niciodată dragostea pentru altar.

Cu această zestre sufletească încerc să-mi conturez idealul în slujba căruia sunt chemat a-mi pune de acum înainte întreaga mea ființă.

Două altare se ridică în fața mea, pe care voi avea să țin mereu aprins focul slujbei neadormite: cel al Bisericii și cel al Patriei. După idealul ceresc voi modela viața pământească. Prin Biserică îmi voi sluji mai bine Patria, căci Biserica este instituția prin care neamul nostru trăește în veșnicie. Vreau ca Hristos-Domnul să umble pe toate cărările țării, și împărăția lui Dumnezeu să învâle în mantia-i ocrotitoare țara noastră.

Cred și mărturisesc, că Evanghelia lui Hristos altoită pe fondul nostru sufletesc daco-roman, va rodi pe pământul României cea mai sublimă formă a Bisericii creștine. La acest crez mă îndreptățește nu numai faptul, că neamul nostru a eșit din vârtejul istoriei cu un suflet frământat

numai din bunătate și blândețe, la care se udaugă împrejurarea norocoasă, că pe pământul țării noastre se află împrăștiute cele mai numeroase vestigii ale gloriei Bizanțului, ca totatătea izvoare pentru o renaștere religioasă, ci mai ales legea firii, în temeiul căreia enorma forță de mucenicie și creștinească răbdare din trecutul nostru, va trebui în mod firesc să se transforme într-o forță creatoare de un sublim spirit creștin, întocmai precum din suferințele martirilor a răsărit puterea creștinismului care a schimbat fața lumii.

Dacă trecutul Bisericii noastre e întruchipat în bisericuțele de lemn, viitorul ei îl simbolizează mărețele catedrale, ce încep a împânzi tot cuprinsul țării.

Ca ierarh voi luca pentru realizarea acestui crez și având de călăuză cuvintele Sf. Apostol Ioan, că „Dumnezeu este iubire și cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu în el” (I. Ioan 4, 16), voi răspândi în jurul meu atmosfera dragostei, singura prielnică pentru ca sufletele să-și desfășoare aripile și să topească gheața inimilor.

Mulțumesc onoratului congres electoral pentru încrederea, ce mi-o dă prin votul de azi.

Mă leg în fața lui Dumnezeu de a sluji cu credință Regele, pe care în copilăria mea din robie, l-am visat și l-am cântat printre lacrimi, ca supremul simbol al mântuirii naționale.

Voiu apăra de pe tronul meu arhieresc drepturile sfinte ale fiecărui petec de pământ din trupul țării, și precum mărturisesc veșnicia lui Dumnezeu, așa voi propovădui veșnicia țării mele în actualele ei hotare.

Închin tot ce poate fi bun în ființa mea, și mai presus de clipa trecătoare, Bisericii mele strămoșești al cărei crez, călît în suferințe vrednice de pilda Marelui Purtător de Cruce, vibrează mai presus de toate în sufletul meu.

Nu voi uita acest sfânt legământ niciodată și în mărturisirea lui neștirbită voi uita aștia ținta vieții mele.

Așa să-mi ajute Dumnezeu!“

Un Crăciun românesc în Praga.

— Amintiri din război. —

Oricât s'a ridicat omul din întinericul vieții primitive la tot mai înaltă cultură în cursul nenumăratelor veacuri, nu a ajuns la înțelepciunea de a putea stărpi războaiele dintre neamuri. Ca și în timpul de față, așa și în tinerețile mele, lumea vorbea de pace și în ascuns se pregătea ee război. În acea atmosferă tulbură îmbrățișând cariera preotească simțeam o mare liniște sufletească, crezându-mă scăpat de militărie. M'am înșelat. A izbucnit războiul mondial. Floarea generației contemporane a fost mobilizată și pornită la măcel. Trenurile ce cu mare alai duceau soldații pe câmpul de luptă, se reîntorceau încărcate cu răniți. Spitalele din Deva abia puteau adăposti mulțimea soldaților ciuruiți de gloanțe. Sărmanii de ei gemeau amar în durerile rănilor. Îi cercetam, îi mângăiam, le scriam epistole la părinți, la soții și la copii, îi împărtășeam cu sfințele taine și îngropam zilnic pe cei mai buni fii ai neamului dintre acești voinici, ce mureau pentru o cauză străină de interesele neamului nostru.

Nu mult timp am putut desvolta această tristă activitate pastorală în parohia mea. Am fost concentrat și eu. M'am prezentat la șeful serviciului religios dela corpul de armată din Sibiu, un preot catolic, care îmi pune în vedere, că sunt două vacanțe de preoți militari ortodocși, unul la front, celalalt la Praga. Mă invită, să aleg. Vicleană cursă, mă gândeam eu. Dar i-am răspuns repede și răspicat, că nu-mi iau nici un drept să aleg. L-am rugat să mă trimită unde crede, că îmi voiu putea servi mai bine credințioșii mei. Mi s'a uitat țintă în ochi, părând tulburat de acest răspuns hotărât și m'a trimis la Praga. A doua zi s'a prezentat colegul, pe care l-a trimis în front. Abia ajuns la post, și-a găsit acolo moartea. Ierte-l Dumnezeu. Așa am ajuns în Praga, capitala distinsului popor cult cehoslovac, unde am stat până la sfârșitul războiului, silindu-mă să mi servesc și reprezint biserica și neamul, conștient de răspunderea tuturor faptelor mele în fața posterității.

Când a sosit iarna anului 1916, la ceata românilor din cele două regimente ardelenesti s'a adaus și o mulțime mare a familiilor române refugiate din Bucovina, a căror căminuri erau cutropite de armatele rusești. Duiosă întâlnire în țară străină a fraților de același sânge și aceeași credință. Toată vigilența organelor polițienești, cu cele mai drastice măsuri de

control luate contra noastră, îndeosebi dăpă ce — mulțumită Domnului — intrase în război și *România mamă*, pentru desrobirea noastră, — nu a putut să ne oprească de a ne întâlni cu toții în Dumineci și sărbători la biserica noastră ortodoxă, instalată în o baracă dintr'un parc de expoziții. Aici am pus la cale, ca de ajunul Crăciunului să facem o serbare românească soldaților noștri, împărștiați prin cele 68 spitale.

Am organizat un cor mixt din aproape 100 membri bucovineni și ardeleni, învățându-i frumoase colinde aduse de acasă. Programul modestului nostru concert l-am împodobit și cu câteva perle de doine românești, cântate dulce de dna *Bojena Șesan*, soția dlui *Dr. Valerian Șesan*, profesor la facultatea de teologie din Cernăuți.

La urmă, după impresionanțele cuvântări rostite în limba românească de cei mai distinși fruntași ai poporului cehoslovac, marii filoromâni P. S. Sa Prelatul *Dr. Metodiu Zavoral* și răposatul prof. univ. *Dr. Ioan Urban Iarnik*, doamnele noastre au distribuit celor peste o mie de soldați răniți prețioase daruri, cumpărate din suma colectată parte dela români, cea mai mare parte însă dela familii cehoslovace, cari atât de marinos au dăruit în acest scop.

Toți cei prezenți, copleșiți de milă, priveam convoiul răniților ce defilau încet prin fața noastră, palizi de suferințe și primind darurile cu lacrimi de recunoștință. Priveliștea aceasta ne-a tulburat până în adânc sufletele pline de compătimire. Ne-am pus întrebarea, că oare de aceea îndură neamul nostru atâta jale, că dacă vom scăpa cu viață din acest război cumplit să ne întorcem acasă tot sub stăpânire străină?

Grozavă era frământarea noastră în desnădejdea ce ne cutropea în acele momente, când deodată ne-am trezit din acea amorțeală urâtă, îndreptându-ne ochii sufletelor noastre spre crestele Carpaților, unde flăcăii voinici ai *României* mame străbăteau vijelios, luptând vitejește pentru desrobirea noastră. Ei erau singura noastră speranță de mântuire. Lupta lor a fost grea, plină de cumplite jertfe, dar au învins, pentru că era dreaptă și sfântă cauza pentru care au luptat.

S'a potolit furtuna. Visul nostru de veacuri este împlinit. Azi biruitori prăznuim Crăciunul toți Români în scumpa noastră țară întregită.

Să fim vrednici de această biruință.

LAUR. CUREA

Iisus și Emanuil.

Când îngerul Gavril a fost trimis de Dumnezeu în Nazaretul Galilei către Fecioara Maria, ca să-i ducă *buna vestire* că ea a aflat har înaintea lui Dumnezeu, i-a zis: „Iată vei zămisli în sânul tău și vei naște un fiu și vei chema numele lui *Iisus*“ (Luca 1, 31).

De asemenea același înger al Domnului, — apropiindu-se vremea nașterii când Iosif, turburat în cugetul său se purta cu gândul să o părăsească în ascuns pe Fecioara Maria, — a grăit: „Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria... ce s'a zămisli într'ansa este din Duhul Sfânt. Ea va naște fiu, și vei chema numele lui *Iisus*“ (Mat. 1 20-21).

Spre a-l obliga acestui mesaj ceresc, îngerul îl îndrumază la ceea ce a zis Domnul prin prorocul Isaia: „Iată, fecioară... va naște fiu și vor chema numele lui *Emanuil* care se tălmăcește: *Cu noi este Dumnezeu*“ (Isaia 7, 14). „Și a chemat numele lui: *Iisus*“ (Mat. 1, 25).

Întrebarea ce se poate pune în legătură cu aceste texte este: De ce nu i s'a dat lui Iisus numele de *Emanuil*, nume relevant de Domnul în viziunea profetică a lui Isaia?

La această întrebare pe care o ridică sfântul Ioan Hrisostom în Omilia V la Evanghelia lui Matei, observă următoarele: Îngerul nu a zis, „*il veți chema*“, ci în mod nedeterminat, „*vor chema numele lui Emanuil*“ — adică neamurile îi vor da acest nume — ceea ce înseamnă: *Dumnezeu cu noi* — ca și cum ar zice: oamenii vor vedea pe Dumnezeu trăind cu ei. Căci, deși Dumnezeu a fost întotdeauna cu ei, totuși n'a fost într'un chip vizibil și sensibil ca și după întrupare.

Cuvântul „*Emanuil*“ din textul lui Isaia, reamintit lui Iosif, nu are înțelesul de nume propriu, ci definește evenimentul din istoria religioasă a omenirii când Dumnezeu în mod vizibil și sensibil va fi cu oamenii, va trăi cu ei pe pământ, nu cu năluciri înfricându-i, ci luând adevărată fire omenească din sângiurile Fecioarei Maria.

Iar ipostasa aceasta a lui Dumnezeu, trăind cu oamenii se va chema *Iisus*, nume pe care l-a descoperit îngerul Domnului, întâi Fecioarei din Nazaret și a doua oră bătrânului și dreptului Iosif.

Pr. FL. MUREȘANU

CREȘTINISMUL

S'a zis: Creștinismul nu e altceva, decât o sinteză a iudaismului mesianic, a moralei babilonice, — care formează centrul moralei iudaice, — și a filozofiei grecești. Aceasta afirmație poate fi adevărată, dar un lucru e sigur: cei cari fac această afirmațiune privesc numai scheletul, partea paragrafată a creștinismului. Însuși Mântuitorul a zis, că n'a venit să desființeze legea părinților săi, ci să o desăvârșască, iar sfinții părinți cari au formulat dogmele creștine au împrumutat subtilitatea gândului și expresiunile potrivite pentru înfățișarea lui din filosofia greacă.

Ca orice organism care trăește, creștinismul are trebuință de acest schelet. Fără de el viața creștină ușor ar putea cădea într'o jalnică anarhie a credințelor și a tendințelor. Dar, ca orice schelet, sistemul dogmatic și moral al creștinismului e un lucru vrednic de a fi așezat în odihna mormântului, ca să nu încurce viața pământescă a oamenilor, dacă nu e însuflețit de un duh dătător de viață. Cea ce dă duh creștinismului, cea ce face să fie o forță vie, activă, cea mai puternică forță în istoria de 19 veacuri a lumii civilizate este Iisus Hristos.

În cursul existenței lui istorice, creștinismul nu odată a trecut prin grele încercări și crize. Totdeauna se părea, că scheletul lui dogmatic-moral nu e în stare să suporte greutatea vremii și atacurile dușmanului.

În realitate totdeauna nu aceste atacuri ale dușmanilor au format adevăratul pericol pentru creștinism, ci deplorabilă rătăcire a celor ce se mărturiseau a fi creștini, în tendința de a substitui duhul viu al creștinismului cu scheletul dogmatic-moral al acestuia. Mereu și mereu biserica vie a lui Hristos în totalitatea ei și în membrii ei singuratici a căzut în rătăcirea farizeică de a substitui adevărata jertfă — aceea a duhului umilit și a inimei înfrânte — cu îndeplinirea unor forme exterioare ale legii.

De aceea, în creștinism se vorbește totdeauna, dar mai ales în timpurile de criză a acestuia, de o reîncreștinare a creștinilor, adică de o întoarcere a lor la Cel ce este Adevărul, Învierea și Viața. Câtă vreme aceasta întoarcere e posibilă — și ea va fi posibilă până când va exista pe suprafața pământului câte un singur exemplar din cele 4 evanghelii — nici porțile iadului nu vor putea birui biserica cea vie a lui Hristos.

Pentru noi, oamenii, e o mare mângăere aceasta. Căci în creștinism noi avem răspunsul răspicat și deplin la tragica întrebare a oamenilor din toată vremea, stilizată în cuvintele pe cari Pilat le-a adresat lui Iisus: „Ce este adevărul?”

*

Religiunea lui Iisus, creștinismul, este religiunea biruinții. A biruinții omului asupra vieții pământești și asupra morții. Creștinismul ne dăruiește cea mai de preț comoară: dragostea pentru această viață și devotamentul de a o trăi cu vrednicie. Lumea aceasta nu mai e, ca în antichitate, o vale a plângerilor, un loc de surghiun și de zăbucium a bietului suflet omenesc, ci e lăcașul Tatălui ceresc, plin de comori adunate pe seama copiilor lui iubiți. Lumea aceasta e ogorul lui Dumnezeu, în care se preamărește înalta lui înțelepciune, iar oamenii sunt uneltele și colaboratorii Lui, prin cari El umple lumea de mărire. Lumea e *sfântă*, căci e terenul de acțiune a lui Dumnezeu, e *dreaptă*, căci dă omului posibilitatea de a ajunge la viața vecinică și desăvârșită, e *bună* căci și cele rele sunt spre folos celui ce iubește pe Dumnezeu, e *frumoasă*, căci reoglindește pe seama celor ce au ochii ațintiți asupra vecinicii frumoșii strălucitoare a celor ce vor să vină. Creștinul adevărat iubește lumea aceasta, întocmai cum patriotul

iubește pământul patriei sale: e doar terenul, unde se desfășoară împărăția lui Dumnezeu.

Creștinismul e o concepție optimistă despre lume. 19 veacuri de istorie au adeverit, că acest optimism nici odată nu poate fi înșelat. Nu poate fi înșelat, fiindcă bunurile, pe cari le urmărește, nu sunt „din lumea aceasta”, nu sunt de ordin material, ci sunt „din împărăția lui Dumnezeu”, de ordin sufleteș și nici moliile nu pot să le strice, nici furii nu pot să le înstrăineze. Aceste bunuri ale creștinismului culminează în cel mai mare bun: conviețuirea cu Dumnezeu ceea ce înseamnă ridicarea vieții la înălțimea lui Dumnezeu.

Mulți au crezut și cred încă și azi, că vestea cea bună adusă de Iisus, „împărăția lui Dumnezeu”, se va realiza aici pe pământ sub conducerea Lui personală într-o împărăție de o mie de ani. Dar aceasta împărăție, fără să vină cu surle și cu alai s'a realizat în momentul, când pentru prima oară Iisus a început să vestească prin satele Galileii: „veniți la mine toți cei însărcinați și des-nădăjduiți.” — Fără o sguđuire a raporturilor externe, creștinismul a schimbat înfățișarea lumii prin faptul, că a dat oamenilor tărie pentru o bucurioasă activitate în vederea unei vieți noi, în care stăpânește pacea bucuriei sufletești.

Pr. ION GORON

Obiceiuri de Crăciun anticanonice.

Multe din obiceiurile și practicile religioase ale poporului nostru au intrat prin poarta neștiinței și cu vremea s'au îmbrăcat în haina rezistentă a tradiției, revendicându-și chiar o justificare creștinească. Cine ar bănuia că tradiționalii „colăcei” de cari este legat Crăciunul satelor noastre, au la originea lor o credință nu anti-ortodoxă, ci deadreptul păgână.

Citez canonul 79. al sinodului VI ecumenic (691).

„Mărturisind că nașterea cea din Fecioară a fost fără lehozia, precum și că fără sămânță s'a făcut și propovăduind aceasta lumii întregi, supunem îndreptării pe cei cari fac ce nu se cuvine din neștiință. Drept aceea, fiindcă unii după ziua sfintei Nașteri a lui Hristos Dumnezeului nostru se arată fierbând semidale (aliment preparat din făină de grâu) și le împart unii altora, sub cuvânt de a cinsti lehozia Prea curatei Maicei Fecioare, hotărâm ca nimic de acest fel să nu se facă de către credincioși. Pentrucă aceasta nu este în cinstea Fecioarei, care a născut cu trup mai presus de minte și de cuvânt pe Cuvântul cel necuprins cu mintea, dacă se închipse și se socotește că nașterea Sa cea negrăită a fost la fel cu a noastră. Deci de se va vădi cineva de acum înainte, făcând una ca aceasta, de va fi cleric să se caterisească, iar de va fi laic să se afurisească.”

Iar comentariul P. C. Arhim. Zosima Târălă și Ic. stavr. A. Popescu, din Pidalion, la acest canon spune:

„Obiceiul acesta care era practicat de creștini, închipuia lehozia Născătoare de Dumnezeu. Deoarece, noi credem că Mântuitorul Hristos s'a născut fără sămânță și fără ca Mama Sa să se asemene cu celelalte femei comune, când nasc pruncii, de aceea nu este îngăduit a-și imagina cineva, că Mama Mântuitorului a lehozit la naștere. Prin faptul că unii practicau după ziua Nașteri Domnului Hristos, împărțirea de preparate din făină de grâu, închipuind prin aceasta lehozia Maicei Domnului, dădeau dovezi că nu cred în fecioria ei după naștere, din care pricină Sfinții Părinți caterisesc pe clericii vinovați, iar pe laici îi afurisesc.”

Până la abolirea acestui canon (?) sau până la formularea unei justificări creștinești canonisate, obiceiul „colăceilor” de Crăciun, prin originea lui, rămâne un obicei anticanonic.

Pr. FL. M.

COLINDĂ VECHĂ

Întru cei de sus mărire,
Pace jos — și învoire!
Totdeauna să ne fie
De acum până 'n vecie!
Sus să cânte îngerimea,
Arhangeli cu mulțimea,
Dreptii, oamenii cucernici
Mucenicii cei mai vrednici.
Pământenii se cuvine
Celui născut să se 'nchine.
C'ai venit la noi în lume
Iisus Hristoase cu nume.

INFORMAȚIUNI

Urmând bunele tradiții românești, facem tuturor abonaților, cititorilor, colaboratorilor și prietenilor noștri, cele mai calde urări de sf. sărbători ale Nașterii Domnului.

Redacționle. Numărul următor al gazetei noastre va apare în ziua de 5 Ianuarie 1936.

Îndemnuri regale. *Primind la Palatul regal comisiunile Camerii și Senatului, cari aduceau adresa de răspuns la Mesagiul Tronului, M. Sa Regele Carol II. a ținut două cuvântări minunate, prin cari a subliniat datoritiile mari ce le au raprezentantii națiunii față de problemele țării, mai ales în ce privește ordinea economică și buna gospodărire. Apoi a încheiat zicând: „Am încredere deplină în destinele României, și aș dori ca această încredere să fie împărtășită deplin de toți. Apeluri la unire s'au făcut și în anul acesta ca și în trecut. Faceți ca prin spiritul de patriotică înțelegere să nu se piarză în deșert. Este apelul ce vi-l adresează Regele vostru, ce vi-l adresează istoria țării, este apelul ce vi-l strigă de sub noianul greutăților prin care trece, acest blând și bun popor românesc.”* **Ce frumoase îndemnuri! De le-am urmă cu toții.**

Sărbătorirea gazetarilor ardeleni. În Dumineca de 15 Decembrie c., a avut loc la Cluj, în palatul Prefecturii, sărbătorirea alor 16 gazetari ardeleni. Anume: T. V. Păcățianu, prot. Ioan Moța, Horia P. Petrescu, V. Branișce, Seb. Bornemisa, Ion Clopoșel, Ec. Pitiș, Ion Brotea, I. Agârbiceanu, Lucian Bolcaș, I. Montani, Gh. Stoica, Iuliu Maior, Al. Lupeanu, Nic. Bratu, Sept. Popa. S'au rostit discursuri elogioase la adresa lor, stăruindu-se de către oratori dar mai ales de dl președinte A. Gociman în cuvântarea sa festivă asupra rostului național covârșitor, pe care l-a avut dresa în vremea robiei maghiare. Din partea sărbătoritorilor a răspuns prot. I. Moța, căruia îndeosebi publicul select și numeros din sală i-a făcut o impresionantă manifestație de simpatie. Ea a fost deplin meritată, constituind adevărata decorare a acestui neîntrecut luptător ardelean și ctitor al ziaristicii noastre populare. În schimb au lăsat o impresie penibilă gafele dlui cu decorațiile.

M. S. Regele ajută Maramurașul. M. Sa Regele a trimis pe adjutantul personal, dl maior Sidorovici Teofil, în județul Maramuraș, pentru a se interesa de nevoile populației nevoiașe și a le împărți ajutoare din partea Suveranului.

Dl maior adjutant Sidorovici a vizitat întregul județ și a împărțit săracilor din 22 sate și din orașul Sighet, ajutoare bănești din partea Regelui, cu scopul ca aceștia să-și procure hrană și haine în vederea Crăciunului. În același timp dl maior adjutant a vizitat școlile și tineretul care face parte din „Straja Țării”, dându-le ajutoare din partea Marelui Străjer, pentru pomul de Crăciun și darurile ce se vor împărți cu ocazia sărbătorilor. Este un exemplu din cele mai frumoase, pe care de sigur că-l vor urma și autoritățile în acele ținuturi sărăcite și pline de necazuri.

Alegerile episcopale confirmate. În Monitorul Oficial din 29 I. c., au apărut Decretele, prin cari M. S. Regele Carol II. confirmă în scaunele lor pe nou alesi Episcopi dela Arad și Hotin. Rămâne să se mai îndeplinească investitura și instalarea, acțe cari vor avea loc după sfintele sărbători ale Nașterii Domnului.

Salarizarea Clerului. Răspunzând unei întrebări, ce i s'a făcut la Cameră în zilele trecute, dl Al. Lapedatu, ministrul Cultelor a expus din nou chestiunea spinoasă a salarizării Clerului, care a stârnit atâtea nemulțumiri. Ideea computării veniturilor stolare în salar s'a dovedit ineficace în practică, deoarece aceste venituri sunt aproape inexistente astăzi, mai ales în Ardeal. Reducându-se proporțional salarul dela Stat, s'a ajuns la o nedreptățire a preoților, cu deosebire a celor săraci. Dl ministru făcând această experiență, a hotărât, ca la noul buget să schimbe sistemul de salarizare. Anume nu va mai lua în considerare veniturile stolare ale preoților, ci exclusiv veniturile libere ale parohiilor, acolo unde ele au avut destinația de a servi la plata slujitorilor bisericesti.

Un roman educativ. A eșit în editura Cărții Românești din București romanul intitulat: „Taina arborelui de Myonga”, datorit cunoscutei scriitoare dna Sanda I. Mateiu. Prin subiectul său, tratat original și plin de surprize, într-o atmosferă de înălțătoare puritate sufletească, romanul va fi un admirabil tovarăș al tineretului. Atragem atențiunea părinților și profesorilor asupra lui, fiind unul din cele mai alese daruri de Crăciun.

Pensionarea preoților. Într-una din ședințele recente ale Senatului, păr. I. Pirtea a făcut o comunicare, întrebând în ce stadiu se găsește problema pri-

mirii preoților ardeleni la fondul de pensii al Statului. Dl. Al. Lapedatu, ministrul Cultelor a răspuns, că demult îl preocupă această importantă chestiune, căreia speră să-i poată da în curând, de acord cu Ministerul de Finanțe, soluția favorabilă, așteptată pe bună dreptate de Biserica noastră.

Legea presei. Ziarele se ocupă în ultimul timp tot mai des de proiectul de lege, pe care-l pregătește guvernul, arătându-și nedumeririle cu privire la conținutul lui. Există temeri, că se încearcă o suprimare a libertății scrisului, garantată de Constituție. Ne îndoiim, că s'ar încerca așa ceva, doar în același timp socotim necesar să se pună capăt desmăului de azi, la care se scoboară atâtea ziare, prin calomnie și șantaj. Garanții trebuie să se ia, ca ziaristică să facă oameni pregătiți și cu simțul răspunderilor reale.

Pentru Basarabia. Acțiunea pentru ajutorarea fraților noștri dela Nistru începe să fie mai vioaie și în părțile noastre. Episcopii, așezămintele de binefacere și culturale, ca și particularii au pus la cale colecte în bani și naturalii, strângând până acum sume importante. De asemenea s'au hotărât mai multe orașe și instituții să primească spre îngrijire numeroși copii basarabeni. Sărbătorile Crăciunului sunt un prilej minunat pentru a ne dovedi iubirea creștinească față de scumpul nostru frațiu de peste Prut.

T. G. Massaryk a demisionat. Veneratul președinte al Republicii ceho-slovace a demisionat zilele trecute din suprema magistratură, unde fusese ales pe viață. A făcut-o din cauza vârstei înaintate. Țara întreagă și presa din toată lumea i-a adus din nou cele mai calde omagii pentru activitatea stăluțită, ce a desfășurat-o în folosul Patriei sale și a umanității. Dar nimic nu întrece în măreție sforțările eroice, ce le-a făcut în cursul războiului mondial pe lângă toate statele aliate din Europa și America, spre a dobândi înființarea noului Stat ceho-slovac. T. G. Massaryk și-a cucerit astfel gloria de întemeietor al țării sale, și așa va rămânea în istorie. România e fericită să se poată asocia din toată inima la admirația unanimă, ce învâluie figura uriașă a lui T. G. Massaryk.

O conferință despre Mitropolitul Șaguna. În ziua de 17 I. c., a avut loc în sala festivă a Bibliotecii universitare din Cluj conferința dlui Ioan Moga, asistent universitar, despre Mitropolitul Andrei Șaguna. Tânărul profesor a înfățișat, într-o expunere sobră și documentată, activitatea politică a marelui arhieru, reușind să țină trează atențiunea publicului ales, care-l ascultă. Gu acest prilej ne-am dat din nou seama, cât de gigantică e figura marelui desro-

bitor în perspectiva vremii, ce trece. Și cultul nostru pentru el crește în aceeași măsură, ajutându-ne să ne înțelegem mai bine datoriiile către biserică și neam în împrejurările mai fericite de astăzi, la a căror sosire nemuritorul dela Rășinari, își are partea lui imensă de contribuție.

Noul președinte al Cehoslovaciei. Miercuria trecută a avut loc alegerea noului președinte al Republicii cehoslovace, în locul lui T. G. Massaryk demisionat. Adunarea națională din Praga a ales pe dl. Eduard Beneš ministrul de externe, cu o majoritate covârșitoare de 340 voturi. Alte 26 voturi au fost date profesorului Nemeč. Nou alesul președinte a meritat această supremă demnitate, fiind alături de T. G. Massaryk, unul din întemeietorii Statului cehoslovac. România este fericită de alegerea acestui mare prieten al ei.

Lupta pentru pace. La Geneva se fac numeroase încercări pentru a pune capăt războiului dintre Italia și Abisinia. Franța și Anglia au formulat un proiect de pace, cu concesiuni apreciabile pentru beligeranți. Totuși ele au fost refuzate de amândouă părțile, ca neacceptabile. Acum Mussolini vine cu alte propuneri, cari vor fi examinate. Sunt speranțe că în curând se va putea ajunge la o conciliere. Sărbătorile Crăciunului sunt un bun prilej de a medita la pace și la binefacerile ei pentru omenire.

Monumentul lui Ion I. C. Brătianu la Blaj. Săptămâna trecută s'a ținut la Blaj o întrunire de intelectuali, prezidată de dl. Gh. Cipăianu, fost ministru, care a luat inițiativa unui monument al nemuritorului bărbat de stat I. I. C. Brătianu. S'a scris pe loc de cei prezenți suma de 400.000 Lei. Iată, un semn al vremii! Noi îl aplaudăm bucuros, deoarece înseamnă începutul unei schimbări de mentalitate, ce nu făcea onoare orașelului exclusivist de pe Târnave.

Economia Românească. Sub acest titlu a ieșit la Cluj o nouă revistă sub direcția dlui prof. Dr. Iosif Gârbacea dela Academia Comercială. Scopul principal al revistei este să fie o tribună pentru îndrumarea practică a Românilor spre negoț și industrie. Numărul întâi, care are 140 pagini, cuprinde articole bune și serioase, scrise de reprezentanți ai industriei și comerțului românesc. Cronici și dări de seamă interesante. Publicația face impresie excelentă. Abonamentul anual 250 Lei. O știre neobicinuită anunță, că pentru bibliotecile școlare și sătești, revista se trimite *gratuit*. Atragem atenția oficiilor parohiale. Adresa: Cluj, Str. Grigorescu Nr. 37.

A apărut: „Clujul Românesc”, Calendarul Eparhiei noastre, pe anul 1936. Prețul unui exemplar cu Șematism 30 Lei, fără Șematism 10 Lei. De vânzare la Librăria Eparhială, Cluj, Piața Cuza Vodă 6.

BIBLIOGRAFIE

Octavian Beu: Răscoala lui Horia. Pentru ardeleni revoluția dela 1784 nu este numai o dată istorică de covârșitoare importanță, cât mei ales mișcarea cea dintâi și cea mai eroică pentru desruiere de sub dominațiunea străină.

Chiar acum, după mai bine de 150 de ani, mișcarea celor trei moți nu poate trece neamintită prin viața oricărui ardelen, neevocată și fără proslăvire. Așa după cum unele poezii au în obiceiul lor datina de a orna casa cu un tablou din istoria acelei națiuni, tot așa cred că pentru ardeleni bustul lui Horia, sculptat ori pictat, trebuie să stea alături de al lui Traian în Dacia sau ocupării de către Mihai Viteazul a Alca-Iuliei. Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan a fost o luptă masivă, lipsită de mijloace, și copleșită de dușmani, porinită de trei martiri și neapărați nici nici de zale, neîncinși cu săbii scilpitoare de oțel spaniol și cu ornamente cavaleresti. Sublimul acestei revoluții rezidă în opincă și coasă.

Dl. Dr. Octavian Beu, ne-a dat pe lângă memorabilele descoperiri asupra trecerii lui Frantz Liszt prin România, cea mai completă colecție de tablouri și descrieri asupra vieții martirilor Horia, Cloșca și Crișan.

Am citit scrieri despre „Suplex libellus valachorum” și alte asemenea „trimiteri biografice”, dar nu știu dacă sunt mulți aceia cari au văzut cel puțin o copie de pe textul acestei memorabile munci. Dl. Beu ne pregătește de asemeni întreaga corespondență a lui Iosif II cu comandanții săi de oaste și politicieni în legătură cu revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan.

„Răscoala lui Horia”, apărută anul acesta în atelierele „Cărții Românești” aduce o importantă contribuție la capitolul revoluției. Clisee adunate cu răbdare și multe sacrificii în bibliotecile și arhivele din Berlin, Viena și Budapesta. Colecția cuprinde peste 100 de ilustrațiuni, sunt reproducerea epopeei celor trei ciubărari, unde orice cuvânt devine inutil. Nimic mai complet, nimic mai inedit nu putea să ne fie procurat. Lucrarea răvnei datorită dlui consilier de legație Octavian Beu este o importantă contribuție la aniversarea de un deceniu și jumătate dela tragerea pe roată la Alba-Iulia.

Față de prețul modest (Lei 200) și execuția ireproșabilă, dar mai ales față de conținutul operei dlui Oct. Beu îndemnăm pe orice intelectual român să-și apropie acest neprețuit volum.

L. Procu.

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 7854—1935.

Comunicat oficial.

Ministerul Apărării Naționale
Secretariatul General.

Ordin circular Nr. 8743 din 16 Nov. 1935.

Se reamintesc dispozițiunile Ordinului circular Nr. 28 din 28 Iunie 1934 și rugăm să binevoiiți a da ordine de urmare tuturor garnizoanelor de a nu organiza nici un fel de petreceri în timpul celor patru posturi de peste an: Sf. Paști, Sf. Petru și Pavel, Sf. Maria și Nașterea Domnului. p. Ministru, Secretar general: General ss. Glatz. Pentru conformitate, Șeful Bir. Adjutantului: Maior D. P. Necșești.

Ordin circular Nr. 28 din 28 Iunie 1934.

Ministerul Apărării Naționale este sesizat, prin adresa Nr. 831—1934, a Sf. Patriarhii Române, că liniștea celor patru posturi de peste an: Sf. Paști, Sf. Petru și Pavel, Sf. Maria și Nașterea Domnului, — dela un timp încoace este turburată de multe petreceri, pe cari diferite asociații sau întreprinderi, le aranjează în timpul lor, spre nemulțumirea unora din credincioși.

Cu onoare se recomandă, în viitor pentru respectarea timpului posturilor, de a nu se mai organiza nici un fel de petreceri, chiar dacă ar avea caracter de binefacere. Deosemena se mai recomandă a se scoți termenele date de ofițeri pentru căsătorie, ca decurgând dela finele postului în timpul căruia se produce

aprobarea căsătoriei. p. Ministru, Secretar gen.: General ss. Glatz. Pentru conformitate, Șeful Bir. Adjutantului: Maior D. P. Necșești.

Consiliul eparhial.

Nr. 538/1935.

(30) 1—3

Concurs repetat.

Se dă publicat concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea” pentru postul de paroh al parohiei de cl. III Stejeriș din protopopiatul Turda.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul legal dela stat, după ce va fi rețut la buget.
2. Sesiune parohială, pământ cultivabil și fâneață în întindere de 15 jug.
3. Locuință în natură, cu supraedificate și grădină.
4. Venitele stolare obicinuite.
5. Una ferdelă porumb dela fiecare familie.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta oficiului nostru protopopesic în termenul deschis cererile de concurs însoțite de documentele necesare, iar cu învoirea noastră prealabilă concurenții se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Reflectanții vor prezenta act de învoire dela P. S. Episcop, fără de care nu vor fi luați în lista de candidare.

Turda, 20 Decembrie 1935.

Oficiul protopopesic în înțelegere cu
Consiliul parohial din Stejeriș.

Iovian Marășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

AVIZ! Subsemnatul aduc la cunoștința O. Domni Preoți, că în atelierul meu de croitorie din Cluj, Str. Regina Maria 48, se confecționează: **REVERENZI PREOTEȘTI** din stoffe fine, cu prețul dela 1500 Lei; **ORNATE** cu prețul dela 3000 Lei; **PRAPORI** cu prețuri moderate, — precum și **costume bărbătești**.

Rog binevoitorul sprijin al On. preoțimi, garantând de confecționarea frumoasă și durabilă.

Cu deosebită stimă

MIHAIL MUNTEAN,
croitor.